

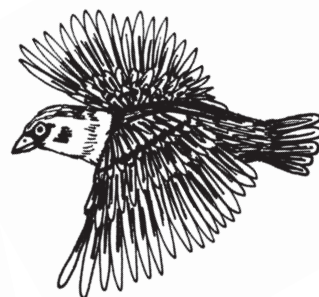
Marcin Zaleski, *Wzięcie Arsenatu*, 1831, MNW

Na obrazie ukazany jest szturm na Arsenał w nocy z 29 na 30 listopada 1830 roku. Biorą w nim udział zwykli mieszkańcy Warszawy oraz żołnierze 4. pułku piechoty armii Królestwa Polskiego. Zdobycie składu amunicji i opanowanie terenu Starego Miasta zdecydowało o początkowym sukcesie powstania w Warszawie. Data Nocy Listopadowej widnieje na afiszu na ścianie budynku po prawej stronie.

👉 Powstanie listopadowe 1830 roku było doświadczeniem pokoleniowym pierwszej generacji polskich romantyków. Los powstańca stojącego do nierównej walki, pokonanego i wygnanego, stał się jednym z modeli romantycznej biografii.

👉 Po klęsce powstania kilka tysięcy jego uczestników musiało uciekać z Królestwa Polskiego i Litwy. Emigrowali przede wszystkim żołnierze, ponieważ dla nich represje popowstaniowe były najcięższe. W większości wyemigrowali do Francji i Anglii.

👉 Emigracja popowstaniowa nazywana jest „wielką”, nie tylko z uwagi na liczbę uchodźców, ale przede wszystkim ze względu na ogromną rolę, jaką odegrali oni w życiu kulturalnym oraz politycznym Polski i Francji.

„Słowo Ciałem się stało, a Wallenrod – Belwederem”

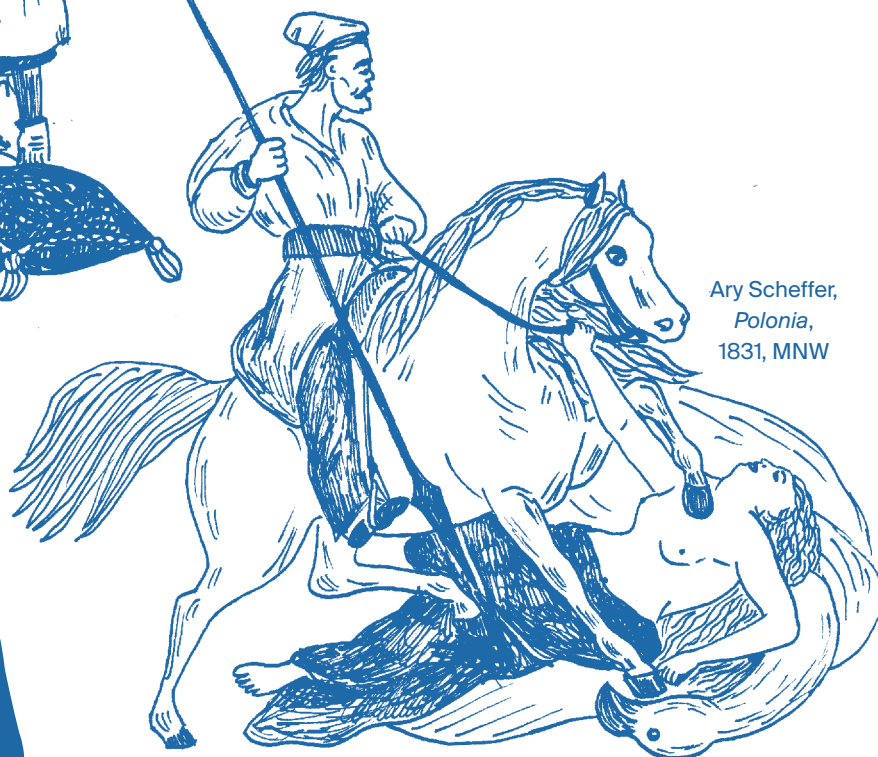
Zdanie wypowiedziane po wybuchu powstania listopadowego 29 listopada 1830 roku, przypisywane Ludwikowi Nabelakowi lub Sewerynowi Goszczyńskiemu. Słowa te są aluzją do *Konrada Wallenroda*.

Bohater utworu Adama Mickiewicza, żyjący wśród wrogów, niespodziewanie mści się na ciemnościach swojej ojczyzny. Powstańców listopadowych można porównać do Wallenroda – zamierzali zabić wielkiego księcia Konstantego, który mieszkał w Belwederze.

Michał Elwiro Andrioli,
Śmierć Konrada Wallenroda,
rysunek, 1891, MNW

POLONIA
symboliczne przedstawienie upadku Polski po klęsce powstania listopadowego jest jednym z licznych dowodów na zainteresowanie sprawą polską artystów tworzących w Paryżu.

Ary Scheffer,
Polonia,
1831, MNW

ZADANIE DOMOWE

➡ Na internetowej stronie „Cyfrowe zbiory Muzeum Narodowego w Warszawie” wpisz „powstanie listopadowe” i obejrzyj dzieła sztuki związane z powstaniem z kolekcji MNW.

📍 cyfrowe.mnw.art.pl/pl/strona-glowna

➡ Na internetowym portalu France-Pologne/ Francja-Polska, należącym do Biblioteki Narodowej Francji, przeczytaj artykuły dotyczące Wielkiej Emigracji.

📍 bnf.fr/fr/france-pologne

Literackim odpowiednikiem kompozycji *Polonia* jest fragment poematu:

JESIENNE LIŚCIE

Victor Hugo (przeł. U.K.)

*Kiedy pługawy Kozak, niesiony przez wściekłość,
Depcze Warszawę, martwą piękność o rozrzuconych włosach*